

Fastighetsägarens ansvar

Det är i första hand fastighetsägaren som är ansvarig för att lösa problemen med skadedjur och störande fåglar. Fastighetsägaren ansvarar också för att skapa en omgivning som inte i onödan lockar till sig fåglar och skadedjur som kan upplevas som störande. På allmänna platser ansvarar den förvaltning på kommunen som utför regelbunden skötsel. Om du bor i hyres- eller bostadsrätt är det istället hyresvärd eller bostadsrättsförening som är ansvariga. Om du själv planerar att vidta åtgärder på balkongen eller fasaden utanför din lägenhet ska du därför alltid fråga din hyresvärd eller bostadsrättsförening innan.

Om du som fastighetsägare är osäker på vilka förebyggande åtgärder du bör vidta kan du anlita ett företag som utför fågelsäkring av byggnader.

Vissa byggfirmor kan också hjälpa till med förebyggande åtgärder på tak och fasader.

Våra vanligaste fåglar i stadsmiljö

Kaja

Staden är en attraktiv plats för kajan med sitt rika utbud på föda som matrester och sopor, varmare klimat och färre fiender dvs. rovfåglar. Vanligen häckar kajan utanför tätbebyggda områden och kommer till tätorten vintertid. De individer som häckar i tätorten har sina bon i skorstenar, kyrktorn, ventilationstrummor och dylika platser.

På hösten och vintern kan kajan övernatta i stora kolonier i större träd eller på hustak. Om man skjuter kajor kommer snabbt nya individer från omgivande landsbygd att fylla upp platserna.

Fiskmåås

Fiskmåsen övervintrar i Nordsjön och andra delar av Väst-europa och den kommer till häckningsplatsen i mars-april. Städer är attraktiva platser för fiskmåsen och precis som med kajan ersätter nya fåglar snabbt de som blir avskjutna.

I tätorterna häckar fiskmåsen ofta på hustak. Några veckor efter att ungarna har lämnat boet flyttar den vidare till andra platser. Problemet med anfallande och nedsmutsande måsar är kortvarigt och utgör därmed inte en olägenhet.

Tamduva

Tamduva eller stadsduva som den också kallas, finns nästan i alla våra städer. Den håller till på torg, tak och diverse skrymslen. Tamduvan bygger bo under broar, i hus och andra byggnader. Det är en stannfågel och flyttar därför inte under någon del av året. Det innebär att det inte kommer så många nya duvor till staden utan stammen ökar eller minskar beroende på lokala förutsättningar.

Störande fåglar i tätorter

Vilda fåglar är en del av vår levande stadsnatur och många nybrobor uppskattar dem, dock inte alla. En del upplever fåglarna som ett problem och kommunen får periodvis in många klagomål på vilda fåglar i stadsmiljön. Klagomålen gäller oftast fåglar som duvor, skator och kajor.

Fåglar i stadsmiljö

Fåglar i stadsmiljön kan upplevas störande eftersom de oftast kommer i stora flockar. Det är vanligt att invånare och fastighetsägare klagar på att fåglarna väsnas och att det blir fågelträck på trottoarer, parkbänkar, lekplatser och balkonger. Spillningen kan vara frätande och missfärgande. Fåglarna river gärna upp och sprider ut skräp i sin jakt på mat.

Fågellivet brukar vara mest intensivt under häckningsperioden mellan mars och juli. Fåglarna är en självklar del av naturen och människor som bor i hus med trädgårdar och på landsbygden kan man säga har tagit sig in på deras livsområden. Bor man nära vattendrag och sjöar så behöver man också ha en viss acceptans för det djur- och fågelliv som finns där.

Fåglar och boendemiljön

Stadsmiljön har skapat gynnsamma förutsättningar för fåglar och oftast skapar de inga problem. Däremot kan en del mänskliga företeelser locka till sig fåglar i större mängder, vilket kan upplevas som störande. Fåglarna lär sig att utnyttja de miljöer vi skapar, med lätt åtkomlig mat och tillgång till bra boplatser. I städerna och vid människors bostäder finns tillgång till mat i sopor och papperskorgar och matrester vid gatukök och serveringar. Det bästa sättet att lösa problemen är att göra platserna oattraktiva för fåglar att vistas på.

Kan vilda fåglar vara en olägenhet?

En olägenhet är, enligt miljöbalken, en störning som kan vara skadlig för hälsan och som inte är tillfällig eller liten. För att bedömas som en olägenhet gäller också att störningen ska anses vara en störning av människor i allmänhet och inte enbart baseras på den enskilda personens reaktioner.

Störningar från vilda fåglar i bostadsområden och på allmän mark, till exempel parker och torg, bedöms normalt inte som olägenhet enligt miljöbalken. Det kan naturligtvis ändå vara en störning som medför obehag, oljud samt förorenade parkbänkar och balkonger. Som enskild person kan man därför uppleva fåglarna som störande även om problemet inte bedöms vara en olägenhet.

Balkongen anses inte i miljöbalken som en del av bostaden. Att enstaka fåglar under kortare perioder bygger bo på balkonger bedöms därför normalt inte som en olägenhet. I en del fall kan det ändå tänkas att störningen skulle kunna bli så stor att den skulle kunna bedömas som olägenhet. Behovet att skydda sig mot sådana problem eller att ta bort fågelnästen på balkongen kan uppstå. Ansvaret för att göra det beror på vem som har rätt att skydda sig mot fåglarna.

Förebyggande åtgärder

Att skjuta fåglar är ingen långsiktig lösning. Rent praktiskt är det svårt att uppnå ett gott resultat och dessutom återkommer ständigt nya individer till samma plats om inte förutsättningarna för fåglarna försämras. Mer effektivt är att försvåra tillvaron för fåglarna genom återkommande förebyggande åtgärder.

Tips på förebyggande åtgärder:

- Ta bort tillgången på mat för fåglarna, det vill säga håll rent på gator och torg samt vid restauranger, caféer, parker samt runt sopbehållare.
- Rensa tak och hängrännor från gamla bon och gör dem otillgängliga genom att till exempel spänna upp trådar.
- Sköt komposter och soptunnor så det är rent och snyggt.
- Lägg inte ut mat till småfåglar på sådant sätt att måsar och andra skadedjur lockas dit.